

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 11P/12/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121201403
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miron Číževský
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2022:7121201403.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudcom JUDr. Mironom Číževským, v právnej veci navrhovateľa: S. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom C.R. XX, XXX XX E., zastúpený JUDr. Marekom Hroudcom, advokátom so sídlom Krmanova 16 v Košiciach, proti manželke: P. E., nar. X.X.XXXX, bytom C. XX, XXX XX E., zastúpená JUDr. Annou Lacovou, advokátkou so sídlom Pražská 4 v Košiciach, za účasti maloletého dieťaťa: X. E., nar. X.X.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny E., v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu takto

rozhodol:

I. Manželstvo uzavreté dňa X.X.XXXX na Matričnom úrade mesta N. H. R. medzi P. E., rodenou N., H.. X.X.XXXX, bytom C. XX, E. a S. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, E., vo zväzku XX, ročníka XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XXX r o z v á d z a.

II. Súd z v e r u j e maloletého X., nar. X.X.XXXX na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky. Oba rodičia sú oprávnení a povinní spoločne maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

III. Súd z a v ä z u j e otca platením výživného vo výške 250 eur mesačne vopred ku 15. dňu v mesiaci na účet matky.

IV. Styk s maloletým súd n e u p r a v u j e .

V. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 16.2.2021 domáhal rozvodu manželstva s P. E., nar. X.X.XXXX. V prípade rozvodu manželstva navrhol zveriť maloletého X. E., nar. X.X.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Styk a výživné na maloleté dieťa navrhol neupraviť.

2. Návrh odôvodnil tým, že manželia uzavreli manželstvo v roku 2004 po trojročnej známosti. Manželka mala z prechádzajúceho partnerského vzťahu syna, ktorého si navrhovateľ v roku 2004 osvojil a ktorý je toho času plnoletý. Z manželstva sa v roku 2007 narodil ich spoločný syn X.. Práve po jeho narodení sa vo vzťahu medzi manželmi začali prejavovať názorové a povahové rozdiely, ktoré čoraz častejšie vyústili do konfliktov. V roku 2008 vznikol vážny rozpor medzi manželkou a rodinou navrhovateľa, ktorý vyvoláva konflikty v rodine dodnes. Od roku 2009 manželia nehospodária spoločne. Toho času už manželstvo neplní spoločenský účel, manželia spolu netrávia čas, nekomunikujú spolu, v domácnosti je napätá atmosféra. Navrhovateľ pracuje ako obchodný referent v spoločnosti G., K..Q..X.. a jeho priemerný čistý mesačný príjem je 900 Eur, príspevok na stravné 90 Eur. Uviedol, že mesačne uhradza za nájom 252 Eur, za internet a mobil pre seba a syna spolu 35 Eur, pohonné hmoty 100 Eur, stravu, drogériu a lieky 250 Eur, poisťky 56 Eur, na oblečenie, obuv a voľný čas 40 Eur. Priemerné výdavky

na domácnosť uhrádzané ročne zo strany navrhovateľa predstavujú približne 1684 Eur. Uviedol, že manželka uhrádza výdavky za úver, pohonné hmoty, stravu, drogériu, poisťky a vreckové pre maloletého spolu v sume 325 Eur. Maloletý X. je žiakom 8. ročníka základnej školy, výdavky na maloletého sú priemerného charakteru, ktorý zodpovedá veku dieťaťa. K návrhu pripojil navrhovateľ sobášny list, rodný list maloletého a plnomocenstvo.

3. Podaním zo dňa 16.4.2021 manželka uviedla, že s návrhom na rozvod manželstva nesúhlasí, má záujem zotrvať v manželskom zväzku a pokúsiť sa o jeho obnovu. Súčasný stav ich manželstva vníma ako disharmonický ale nie ako trvalo rozvrátený. S navrhovateľom naďalej žijú v spoločnej domácnosti, kde vychovávajú dvoch synov, komunikujú spolu a aj napriek vzájomným nezhodám považuje ich manželstvo za funkčné. V rodine sa majú radi, absolvujú spoločné výlety, hrajú spoločenské hry. Podanie návrhu zo strany navrhovateľa ju prekvapilo, nepohodu v domácnosti nepovažovala za manželskú krízu ale za následok pretlaku emócií každého člena rodiny v súvislosti s pandemiou, opatreniami, dištančným vyučovaním detí a zákazom vychádzania. Uviedla, že v dôsledku úrazu kolena bola 11 mesiacov práceneschopná a následne s ňou zamestnávateľ ukončil pracovný pomer. Uvedené zdravotné problémy, prekonanie úmrtia jej matky ale aj protipandemické opatrenia mohli mať za následok také správanie, ktoré navrhovateľ vnímal ako zmenené. Manželka navrhla podaný návrh na rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu zamietnuť.

4. Vzhľadom na nesúhlas manželky s návrhom na rozvod, kolízny opatrovník po prešetrení pomerov v rodine maloletého distribuoval rodinu na spoluprácu s Referátom poradensko - psychologických služieb za účelom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi, ako aj prípadnej možnosti obnovy spolužitia.

5. Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 9.8.2021 navrhovateľ navrhol prerušiť konanie, nakoľko spolu s manželkou navštevujú manželskú poradňu a najmä v záujme ich maloletého syna sa usilujú ich vzťah napraviť a obnoviť. Manželka s návrhom navrhovateľa na prerušenie konania súhlasila.

6. Uznesením sp.zn. 11P/12/2021 zo dňa 20.8.2021 súd konanie prerušil. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.8.2021.

7. Podaním zo dňa 25.11.2021 navrhovateľ uviedol, že k náprave medzi manželmi nedošlo, na zotrvaní v spoločnom zväzku nemá záujem a navrhol, aby súd pokračoval v konaní.

8. Podaním zo dňa 18.1.2022 sa manželka vyjadrila, že s rozvodom manželstva naďalej nesúhlasí, nakoľko je v rozpore so záujmom ich maloletého syna. Od podania návrhu na rozvod manželstva sa správanie maloletého výrazne zmenilo, je tichý, vyhýbavý, prejavujú sa u neho časté výbuchy hnevu, má problémy s prijímaním potravy. Kvôli problému s prijímaním potravy navštívili aj pediatričku a pedopsychiatričku. V prípade rozvodu manželstva manželka nesúhlasí so zverením maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ale trvá na tom, aby bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti a navrhovateľovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 300 Eur mesačne. Uviedla, že výdavky na maloletého sú vzhľadom na jeho vek, výšku a záujmy pomerne vysoké. Ďalej uviedla, že príjem navrhovateľa je asi o 350 Eur vyšší ako uvádza, nakoľko ho od zamestnávateľa dostáva mimo mzdu. Manželka je od 1.9.2021 zamestnaná v spoločnosti U. E., B..K.. ako pokladník s čistým mesačným príjmom 640 Eur.

9. Zo šetrenia pomerov v rodine maloletého predložil kolízny opatrovník dňa 3.2.2022 správu z ktorej vyplýva, že za účelom poskytnutia psychologického poradenstva pre rodičov maloletého boli realizované 4 individuálne stretnutia a 1 diadické stretnutie rodičov s cieľom zlepšiť ich vzájomnú komunikáciu a eliminovať napätie medzi rodičmi. Zlepšenie vzájomnej komunikácie sa nepodarilo docieľiť, psychológ odporučil rodičom pokračovať v spolupráci. Od augusta 2021 rodičia nepožiadali o ďalšiu spoluprácu. Rodičia naďalej bývajú v spoločnej domácnosti, komunikácia medzi nimi je dysfunkčná, k zlepšeniu vzťahov nedošlo. Podľa vyjadrenia manželky navrhovateľ prestal komunikovať s ňou aj s maloletým.

10. Kolízny opatrovník vykonal pohovor s maloletým z vlastného podnetu, bez prítomnosti rodičov. Uviedol, že rodičia spolu nekomunikujú, nevie či je to lepšie ako keď sa hádali. S oboma rodičmi vychádza dobre, s matkou trávi viac času, vymieňajú si city, emócie. Otec sa odmlčal, komunikuje menej ako predtým. Kvôli strave a náladovosti bol u psychologičky. Dlhú dobu sa učí, dlhú dobu si varí a následne má menej času na spánok. Nevie povedať či chce, aby sa rodičia rozviedli alebo nie, teraz rieši svoju psychiku, o ich vzťah sa nezaujíma. Nevie uviesť, komu by chcel byť zverený. Konštatuje, že matka má

viac trpezlivosti pri jeho probléme so stravou a varením, pri otcovi by to bolo komplikovanejšie. Počas rozhovoru pôsobil maloletý ospalo a nesústredene.

11. Z lekárskej správy z pedopsychiatrickej ambulancie zo dňa 2.2.2022 vyplýva, že u maloletého sa prejavuje selektívne stravovanie, ktoré sa aktuálne zhoršilo. Vadia mu určité potraviny a ich zložky, vadia mu pachy. Jedlo si musí pripraviť sám. Vadí mu, ak sa dotkne materiálu, ktorého sa už dotkol niekto iný, ruky si umýva vždy, keď sa niečoho dotkne. Nevie ako a prečo u neho vznikol tento problém. Zo strany pedopsychiatričky bola predpísaná liečba.

12. Na pojednávaní uskutočnenom dňa 7.2.2022 manželka uviedla, že nesúhlasí s rozvodom manželstva. Psychické problémy maloletého vyplývajú z celkovej rodinnej situácie, ktorú maloletý prežíva a ponechala na zvážení súdu nariadenie odborného psychiatrického vyšetrenia u maloletého. So zverením maloletého do striedavej osobnej starostlivosti nesúhlasí a žiada, aby bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti. Výživné pre maloletého zo strany navrhovateľa žiada určiť v sume 300 Eur mesačne.

13. Kolízny opatrovník odporúča rodičom uzavrieť rodičovskú dohodu s ohľadom najmä na maloletého a jeho psychické problémy, ktoré boli pri poslednom pohovore s maloletým viditeľné. Domnieva sa, že odborné znalecké dokazovanie by mohlo mať práve naopak negatívny vplyv na dieťa.

14. Navrhovateľ trvá na rozvode manželstva a súhlasil so zverením maloletého do osobnej starostlivosti matky a vzhľadom na vek maloletého nežiada upraviť styk. Rodičia sa napokon zhodli na platení výživného vo výške 250 Eur zo strany otca, a to aj s ohľadom na psychické problémy maloletého, ktoré odôvodňujú potrebu zložitej a pestrej stravy pre maloletého.

15. Podľa ust. § 18 zák. č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine manželia, sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

16. Podľa ust. § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

17. Podľa ust. § 19 ods. 2 Zákona o rodine, o veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd.

18. Podľa ust. § 22 Zákona o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

19. Podľa ust. § 23 ods. 1,2,3 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

20. Podľa ust. § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

21. Podľa ust. § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na

výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

22. Podľa ust. § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

23. Podľa ust. § 25 ods. 1,2 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

24. Podľa ust. § 27 ods. 1,2 Zákona o rodine, manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko. Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.

25. Podľa ust. § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

26. Podľa ust. § 62 ods. 1,2,3,4,5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

27. Podľa ust. § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

28. Podľa ust. § 75 ods. 1,2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

29. Podľa ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

30. Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

31. Na základe vykonaného dokazovania a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že manželstvo účastníkov konania je trvalo a vážne rozvrátené, preto nemôže vytvárať harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí a od manželov nemožno

očakávať obnovenie manželského spolužitia. Účastníci konania sa neriadia pravidlami ustanovenými v Zákone o rodine (§ 18,19), a toto ich správanie so zreteľom na jeho dĺžku a intenzitu spôsobilo vážny rozvrat medzi účastníkmi konania v manželstve, ktorý je vážny a trvalý a bez možnosti obnovenia základných funkcií manželstva. Manželstvo účastníkov je poznačené dlhodobým rozvratom zapríčineným nezáujmom o manželské spolužitie a o rodinný život ale aj neprekonateľnými názorovými rozdielmi účastníkov na fungovanie manželstva ako aj udržiavanie manželského spolužitia a rodinného života.

32. Manželia žijú v spoločnej domácnosti avšak dlhodobo spolu nekomunikujú, netrávia čas ako partneri ani ako rodina, nehospodária spolu. Vzájomné fungovanie manželov vytvára napätú atmosféru v rodine, a to aj napriek snahe o obnovenie a ozdravenie manželského spolužitia aj za pomoci odborného poradenstva.

33. Manželka s návrhom manžela na rozvod nesúhlasí, no nesúhlas jedného z manželov nie je dôvodom pre zamietnutie návrhu na rozvod manželstva, nakoľko nikoho nemožno nútiť, aby zotrval s druhou osobou vo zväzku, v ktorom tento už žiť nechce, keď navyše aktuálne manželia si neplnia už ani základné povinnosti podľa § 18 Zákona o rodine, teda žiť spolu, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o domácnosť a vytvárať zdravé rodinné prostredie. Napriek nesúhlasu manželky má súd za to, že manželstvo neplní svoj spoločenský účel po žiadnej stránke, a preto toto manželstvo rozviedol.

34. Podľa ust. § 100 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

35. Pokiaľ ide o maloletého, súd rozhodol tak, že zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, s čím navrhovateľ súhlasil. Obaja rodičia budú zastupovať a spravovať majetok maloletého dieťaťa, nakoľko obidvaja majú rodičovské práva a povinnosti. Súd prihliadol na to, u ktorého z rodičov sú lepšie predpoklady pre riadny vývoj, výchovu a celkovú starostlivosť o maloletého, a to aj s ohľadom na jeho psychické problémy. Po vykonanom dokazovaní a oboznámení sa s názorom maloletého súd dospel k záveru, že tieto podmienky má vytvorené u matky, ktorá reaguje na ťažkosti maloletého, zaujíma sa o ne a pristupuje k nim trpezlivo. Prihliadol na citové väzby a vývinové potreby a dospel k záveru, že matka bude schopná zabezpečiť aj v budúcnosti stabilné výchovné prostredie pre dieťa. Z uvedeného dôvodu súd zveril mal. dieťa do osobnej starostlivosti matky. Styk otca s maloletým súd neupravoval, nakoľko to navrhol sám navrhovateľ s ohľadom na vek maloletého

36. Výživné súd určil vo výške 250 Eur mesačne, nakoľko obaja rodičia sa na tejto sume zhodli. Vychádzajúc zo zákonného ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine a z neho vyplývajúcich zásad súd považoval túto sumu za postačujúcu na výživu maloletého dieťaťa, a taktiež mal za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu maloletého touto sumu vzhľadom na jeho zárobkové možnosti s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletého, ako aj na jeho problémy súvisiace so stravou.

37. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, tak že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku, z. č. 160/2015 Z. z., ďalej iba CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods. 1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods.1 Civilného mimosporového poriadku, z. č.161/2015 Z.z., ďalej iba CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods.2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Podľa ustanovenia § 27 ods. 1 Zákona o rodine manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do 3 mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvođe manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.